

Concerto programmet og erfaringer fra 5 år med ECO-City projektet i Helsingør og Helsingborg

Reto M. Hummelshøj, COWI

**Sektionsleder, Energiplanlægning & Energieffektivitet
rmh@cowi.dk**

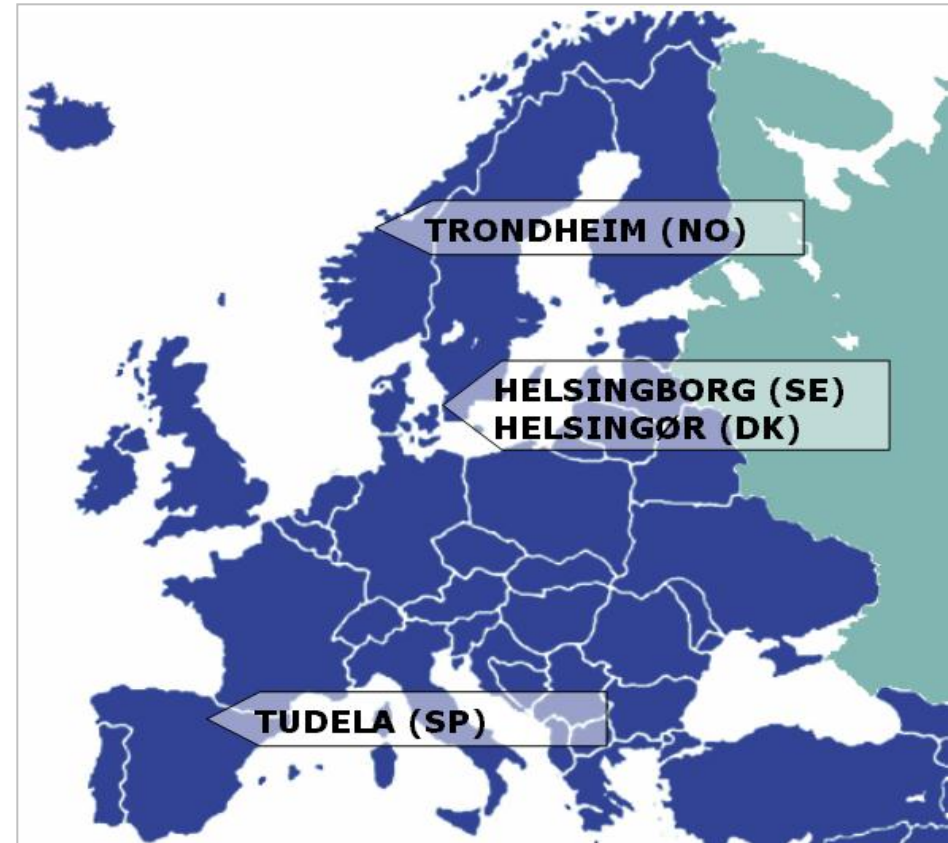
EU's CONCERTO program

- EU's Concerto program støtter energidelen bæredygtige byudviklingsprojekter, hvor **centrale aktører** samarbejder om udviklingen og implementeringen i en integreret proces
- Der har været 3 runder og kravene er skærpet hver gang
 - **Concerto I** med projekter svarende til 2010 standard
 - **Concerto II** med 2015 standard og
 - **Concerto III** med endnu højere standard svarende til 2020
 - I alt deltager 57 byer
- COWI har taget initiativ til, og vundet et projekt i hvert kald
- I alt 520 mio. DKK. til energidelen, hvor vi har skaffet EU støtte på 235 mio. DKK
- ECO-City projektet har modtaget 85 mio. DKK i tilskud ud af et budget for energidelen på 211 mio. DKK fordelt mellem de 4 byer.

ECO-City projektet en del af Concerto initiativet

ECO-City projektet i hovedtal:

- 4 kommuner
- 1 af de 8 første Concerto
- 23 projektorganisationer fra 5 lande
- Projektet udvikler og demonstrerer energieffektivisering og vedvarende energiforsyning
- CO₂-neutral byudvikling
- Projekt periode 2005-2012

Projektpartnerne i Helsingør/Helsingborg

ECO-City

Joint ECO-City developments in Scandinavia and Spain
Supported by the EC **CONCERTO** Initiative

- COWI A/S (rådgiver, energi) - Projektkoordinator
- Helsingborg Stad (kommune)
- Öresundskraft AB (forsyningsselskab) herunder Energicentrum
- Helsingborgs Hem AB (kommunalt boligselskab)
- NSR (Nordvästra Skånes Renholdnings AB)
- Forsyning Helsingør Fjernvarme A/S
- Helsingør Kommune
- Lunds Universitet

Et udvalg af de 20 delprojekter i Helsingør/Helsingborg

A	Maria Park	New ECO-dwellings
B	Maria Sofia	New ECO-light dwellings
C	Fronten	New ECO-dwellings
D	Parkkvarteret	ECO-rehab of apartment block
E	Portalen	New ECO-dwellings
F	Laröd Östra	New ECO-dwellings
G	Hamilton	ECO-rehab of apartment block
H	Björka Ödåkra	New passive houses
I	Biogas plant	New RES
J	Biomass boiler	New RES
K	Prøvestenen	ECO-rehab and new built of administration
L	Grydemoseskolen	ECO-rehab of school
M	Kulturværftet	ECO-rehab of cultural institution

Hovedkomponenter

Helsingborg

- ca. 600 lejligheder renoveret til lavenergistandard 62.046 m²
- 543 nye lavenergiboliger 52.959 m²
- 773 m² solceller fordelt på 7 anlæg
- 227 m² solvarmeanlæg på 2 anlæg
- 306 kW varmepumper på 3 anlæg og studie af energilagring i jord
- 5 kW mikro vindmøller på højhus
- Udvidelse af biogasanlæg med gas opgraderet til transport formål.
- Nyt energimåle og infosystem
- Information til skoler og borgere
- Efteruddannelse af varmemestre.

Helsingør

- Energibesparende foranstaltninger i kommunale bygninger og institutioner
 - Prøvestenen (forvaltningsbygning) 9.615 m²
 - Grydemoseskolen 11.196 m²
 - Kulturværftet 13.480 m²
- Renovering af varmecentral med ny høj-effektiv biomasse kedel 5,5 MW
- 275 m² solceller fordelt på 3 anlæg

- På vej: ekstra biokedel i Helsingør og vindfarm i Helsingborg v. Filborna
- Supplerende efteruddannelse

Hvordan startede det?

- Helsingør og Helsingborg har en tradition for samarbejde dvs. at netværk mellem nøglepersoner var etableret
- 2001 Regeringsskifte => nedprioriteret energi- og miljøpolitik og nedskæringer på støtteordninger => fokus flyttet mod EU støtteordninger
- Ide om at lave et projekt transnationalt på tværs af sundet, da vi kunne se store forskelle i lovgivning og tilgang til fælles problemstillinger
- Egen forankring i Helsingør => ønske om at give noget tilbage til byen
- EU udbud på det rigtige tidspkt., starten på Concerto initiativet
- Samarbejdsbyer i Norge og Spanien blev fundet ved speeddating i Brussel
- Intenst arbejde med at overbevise alle parter om fornuften i at deltage og at opnå politisk opbakning

Fra IDE til PROJEKT – ERFARINGER

2003-aug IDEUDVIKLING

tema og få aktører

2003-okt KONKRETISERING

EU-krav → CONCERTO projekt

partnere også de udenlandske kommer på plads

politisk forankring

2003-dec ANSØGNINGSPROCES

mange skemaer, hektisk proces – det er en specialist opgave at skrive et vinderprojekt

2004-maj FORHANDLING med EU

2 dages gennemgang i Brussel

2004-jun OMARBEJDNING

annex 1: arbejdsprogram tilpasses

Fra IDE til PROJEKT – ERFARINGER (2)

2004-jul PAPIRARBEJDE

mange runder

2004-nov SNART I MÅL ...

antages færdigforhandlet 2004 → opstart marts 2005

bekymring – projekter starter uden EU støtte

2005-jan DETALJER ...

2005-mar SIGNATUR RUNDE

første del underskrives

2005-apr KRISE

Spansk developer falder fra – nyt delprojekt findes i 25. time

2005-okt UNDESKREVET KONTRAKT

Fra IDE til PROJEKT – ERFARINGER (3)

PROJEKTÆNDRINGER

verden har ændret sig siden oktober 2003 !

nye personer på projektet, ændringer i selskabsorganisation, forsinkelser => behov for kontraktændringer årligt til at afspejle den dynamiske virkelighed – EU har i dette projekt været meget fleksibel

- Planlove har sat begrænsninger for konvertering fra n-gas til biomassefjernvarme i Helsingør og udbygning med vindkraft i Helsingborg, hvor vindkraft blev erstattet af udvidelse af biogasanlæg, og
- Boligbyggeri i Helsingør blev flyttet først indenfor byen og senere til Sverige
- Involvering af eksterne 3. parter var nødvendigt i Spanien for at sikre fremdrift

ÅRSRAPPORTERING

bureaukrati, formaliteter og faldgruber - alt på engelsk !!

det er meget tidskrævende... og til tider opslidende

Hvad skal til for at det kan lykkes?

1. Igangværende klima- og projektplaner skal foreligge forud for ansøgning, således at EU støtten som **en bonus** – og man skal også arbejde med **en plan B** og C – da man sikkert vil møde problemer.
2. **Ildsjæle** skal være tilstæde i projektorganisationen, som kan skabe fremdrift og **som ser muligheder i stedet for barrierer**, helst som gennemgående personer i hele projektforsløbet.
3. Nogen i projektgruppen **skal have prøvet det før** og have gode erfaringer med at køre EU projekter, herunder have et godt netværk i EU og tålmodighed med EU bureaukratiet og forsinkelser, ligesom den administrative organisation skal være stærk.

Er det besværet værd?

- Ja – da projektet:
 - virker som katalysator for samarbejde og udvikling
 - tilfører tilskud til anlæg, måleudstyr, opfølgning og formidlingsaktiviteter
 - aktiverer alle (mange) interessenter
 - holder nøgleaktører til ilden over en 5-7-årig periode og skaber varige relationer mellem aktører
 - tilfører viden, inspiration og erfaringer udefra
 - øger projekternes kvalitet og tekniske løsninger optimeres
 - afsluttes med måleprogram, dokumentation og evaluering af resultater - som giver læring
 - profilerer klimaarbejdet og skaber identitet og stolthed

Efter ECO-City i H+H

- CONCERTO byerne er blevet rollemodeller og projekt aktiviteter har spredt sig som ringe i vandet (Hillerød, Valby, Stenløse, Måbjerg, Høje Taastrup, Falkenberg, Växjö er nu også Concerto byer)
- Mange nabokommuner er også blevet interesseret (uanset EU tilskud)
- Helsingør og Helsingborg kommune har øget fokus på klimaarbejdet og energibesparelser
- Helsingborgshem bygger nu kun lavenergiboliger og til en minimal merpris
- Start på nyt EU projekt kaldet NEXT-buildings (Helsingborg, Amsterdam, Lyon) næsten 0-energi
- COWI arbejder med strategisk energiplanlægning, lavenergirenovering og nye forsyningskoncepter forankret i erfaringerne fra Concerto projekterne
- Concerto er forløberen til EU's SMART-CITY initiativ

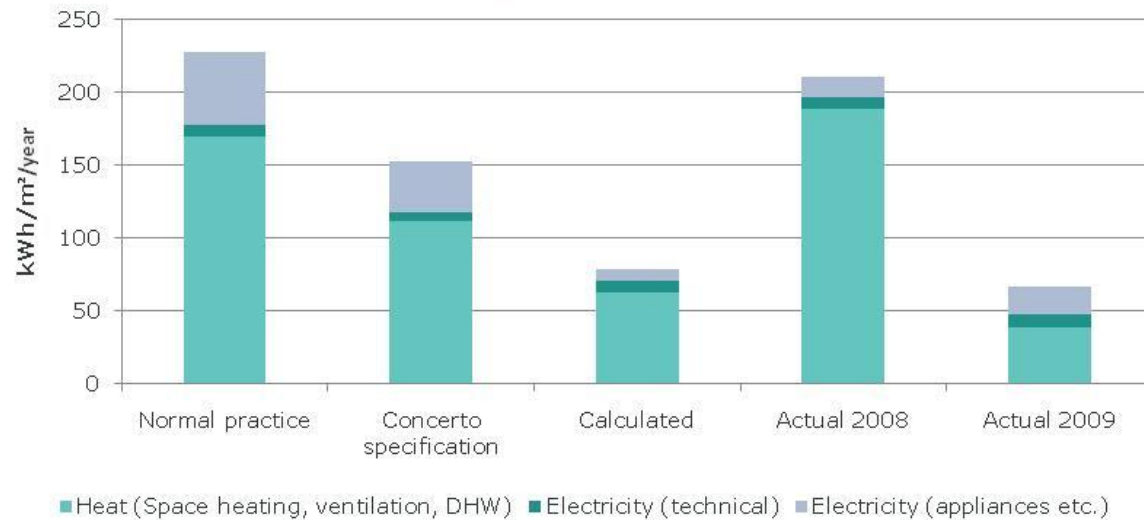
Mere info:

- www.ecocity-project.eu
- www.concertoplus.eu
- www.cowi.dk

- rmh@cowi.dk

Energy consumption

Spørgsmål ?

